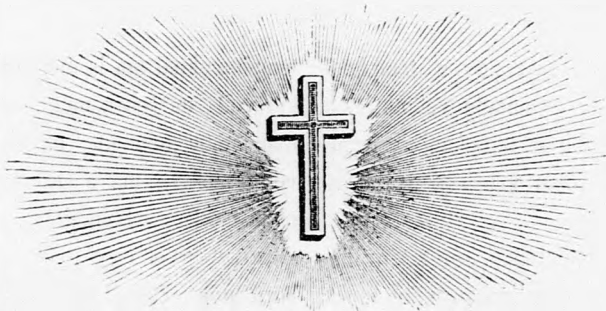

Megjelenik e' lap hetenkint egyszer, csötörtökön. Előfizethetni rá Pesten, a' jó és olcsó könyvkiadó társulat' ügynökénél uri- utcza' 450-dik számu Horváth házbán; Emich Gusztáv' könyvkereskedésében uri- és kigyó-utcza' szegletén. Vidéken a' es. k postahivataloknál.

Előfizetési díj ¼ évre Budapesten kihordással 30 kr. félévre 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A' lap' szerkesztését illető levelek egyszerűen „a' Katholikus Néplap' szerkesztőségéhez” címzendők. (Pest belvárosi plebánia-házban)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

15.

October 10. 1850.

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békeség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

A' katholika egyház' szépsége külső szer-tartásaiban.

I.

Templom.

Isten' kegyelméből mindennap, legalább minden vasár- és ünnepnapon elszokott a' becsületes keresztény ember járni az Isten' házába; hogy, ha testének hat napot áldoz, hetediken legalább egyetlen drága lelkéről is gondoskodjék, és Istenét imádj. Sokat látnak a' templomban az ember' szemei, és valljuk meg az igazat, akár hányszor magyarázza is a' jó plebános ur azt, a' mit lát, bizony mégis sokan nem tudják, hogy mit jelent az. Azért ne nehezteljenek édes rokonim! ha ezen tárgyakat ezuttal szemetek elébe terjesztem. Először is szóljunk az Isten' szentegyházáról.

A' templom az Isten' háza, fölszentelt hely, melly arra van rendeltve, hogy a' keresztény nép benne Istenét imádj, annak szavát hallgassa, neki áldozzon, és a' szentségeket, mellyeket szent fia Jézus rendelt, magához vegye. Sehöl sem lehet olly jó izüen imádkozni, mint a' templomban; mert

a' jámbor keresztények' példája, a' külső czere-moniák' fölsége, és a' szentségek, mellyek kiszolgáltanak, olly benyomást tesznek az ember' szívére, hogy szeme sokszor könnyez bele. Probálj keresztény barátom! otthon, vagy a' mezőn, vagy erdőben imádkozni, és meg fogod látni, hogy a' templomban az imádság legédesebb. O! hát ha még az orgona mellett a' nép szépen énekel! Akkor lehetetlen, hogy az Isten ránk ne tekintsen, és az ember' szíve meg ne lágyuljon! Aztán tudod, keresztény barátom, hogy a' katonák is bátrabban harcognak, ha együtt vannak, mintha szanaszét vannak szórva; és a' tűz is jobban ég, ha egy rakáson van a' fa, mint ha egyenként itt ott fekszik. Így van a' keresztények' egyesített imádságával a' templomban. Azután a' templom gyönyörű képe a' katholika egyház' szentek' egyeségének. Valamint a' szentek' egyeségében minden igaz hívő lélek egyesítve van, és a' hit által mintegy egy testet képez; ugy a' templomban a' hívők ugy tekintenek, mintha egy család volna, kik ugyanazon asztalnál élnek, ugyanazon tanítót hallják, ugyanazon keresztutnál kereszteltetnek. És valamint Jézus

az egész anyaszentegyház feje; úgy a templomban jelen van az oltár, és mindig velünk lakik. Lám már csak ezért is jobb a templomban imádkozni, mert Jézus mindig jelen van a frigy székelyében.

A kereszténység első idejében, keresztény barátom! nem voltak ám ily templomok, mint most. Ő! akkor nagyon üldözték a keresztényeket, és azért a hívők elvonták magokat valamely félreeső magán házakba, vagy a földalatti üregekbe bujtak, és ott imádkoztak. Azok voltak ám a jó keresztények; készek voltak éjjel nem aludni 's imádkozni, mintsem a jó Istenről megfélekedzeni, és azon földalatti kriptából is milly hatalmasan repült ég felé az Isten dicsérete! Csak nagy Konstantin császár alatt, tehát Krisztus urunk születése után 300 esztendővel volt szabad templomot építeni. maga a császár építtetett több templomokat, ugymint: Jerusálemben a szent sír templomát, Rómában az Üdvözítő, és szent Péter templomát — ő maga a tizenkét apostol tiszteletére tizenkét kosár földet vitt ki a fundamentom ásásánál. — A legelső templomot mégis szent Jakab apostol, Jerusálemnek első püspöke alakította; mert ő azon helyet, hol Krisztus az utolsó vacsorát ette apostolaival, Jerusálemben fölszentelte. — Később azután, midő az üldözések megszűntek, mindenütt építtettek templomok, 's ime! hála Istennek! ma már majd minden helységben látunk szentegyházat, melyben örökké dicsértessék a Jézus neve.

A régi templomok három részre voltak osztva: első részben, mely kórusnak hivatott, volt az oltár, a szentség, és a pap helye; a második rész volt a nép helye; a harmadik rész volt, hol a nyilvános bűnbánók állottak.

Az első keresztények orczájokat kelet felé fordították, és ez azon reménységet fejezte ki, melyel azt reménylették, hogy Jézussal szinte ők is fölfognak támadni; azért a fő-oltár napkelet felé volt, a bejárás pedig napnyugot felé, mi a régi

templomoknál ma is meg van. A templom előtt egy kút volt, melyben megmosta arcát és kezét, ki a templomba bement; ez a belső tisztaságnak jele volt, melyre ma a szentelt víz szolgál. A templom előtt egy bolthajtás, vagyis egy befödött folyosó, vagyis egy nyílt udvar volt, hol szinte a bűnbánók álltak; ide temették a holtakat; innen van, hogy a németek a temetőt ma is templom udvarának nevezik, 's még ma is meglátszik ezen szokás... Most nézzük a templom mai formáját.

Már csak azért is, mivel a templom Isten háza, más formájának kell lenni, mint az emberek házának. Már külsejére nézve olyannak kell lenni, hogy a rá néző keresztény embernek mindjárt eszébe jusson azon igazság és kegyelem, mellynek szemléletére és vevésére ő a templomba jár. A templomnak olyannak kell lenni, hogy az ember épüljön általa. 'S ime keresztény barátom! nézz egy katolikus templomra; mit látsz? Látod, hogy maga a templom már kereszt-formára van építve, látsz egy keresztet, a megváltás jelét rajta diszteni; fogod látni itt ott egy szentnek köből faragott alakját, látni fogsz oszlopokat, mellyek az apostolokat, kik az egyház oszlopai, hozzák eszünkbe. És ha Barátom! régibb világban épült templomokat látsz; szemed

nem
lésév
és v
más
de a
képe
bir,
lamir
Látsz
ditot

nyot
toron
nak
rony
és h
int:
ckhe
köb
ezt
fön

van
tól k
emlé
fesz
az á
kere
leve
Ez a
rikol
kas
enne

*)

nem tud jól lakni azon remek faragások' szemlelé-
lésével, mellyek annak falain ki vannak faragva;
és vagy Jézus' kinszenvedéseit, vagy valamely
más eseteket ábrázolnak. Sokat láttam már illet,
de a' bécsi szent István' temploma — mellynek
képe föntebb látható — a' legszebb kifaragásokkal
bir, azok közül, mellyeket láttam: és ez va-
lamint kívülről, ugy, 's annál szebb belőlről. —
Látszik, hogy a' régi ősapáink több áldozatot for-
ditottak az Isten' házára, mint mi unokái.*)

Ha templomainkra nézesz, mit látsz még? tor-
nyot. Mi tagadás benne, de az igaz, hogy a' szép
torony, a' magas torony mind falunak, mind város-
nak nagy díszére válik. Tudjátok, mit jelent a' to-
rony? Messzire fölnyulik az emberek' háza fölött,
és hasonlítható egy ujhoz, melly minket az ég felé
int: mennél jobban ragaszkodik az ember a' földi-
ckhez, annál nagyobb szolgálatot tesz neki ezen
köből épített prédikáló, melly, a' hányszor rá néz,
ezt hangozza fülébe: iparkodjál azután, melly ott
fön van; keresd az Isten' országát.

A' torony' tetején kereszt van. Ez részint azért
van, hogy a' keresztény templom más templomok-
tól különböztessék meg: részint pedig azért, hogy
emlékezzünk arra, hogy a' kereszt' jele, és a' föl-
feszített Jézus a' bűn és halál, a' hitelenség és
az álhítéség fölött győzedelmeskedett, és azért ezen
kereszt, mint a' győzelem' zászlója, magosan a'
levegőben lobog. Némely templomon kakast is látsz.
Ez azt jelentheti: hogy valamint az élőkakas kuko-
rikolása által az időt jövendőli, ugy ezen pléh ka-
kas is forgása által a' szél' forgását mutassa; de
ennek más szebb jelentősége van: a' kakas vigyázó

*) Ezen állítás' igazságát mi is itt Pesten sajnosan
érezzük. Pest Magyarországnak leggazdagabb 's
fő városa, primás ő hercezségétől nyert leghat-
hatósb gyámolítás mellett is, közönyösen nézi,
mikép legpompásabb 's majd 10.000 lelket szám-
láló külvárosa' lakóinak szemét folytonosan bot-
ránkoztassák a' leégett Isten-ház' romjai, míg a'
lerombolt magán házak ezóta mind sokkal diszes-
ben keltek ki romjaikból. Sz e r k.

szokott lenni, és ezen torony-kakas azon vigyázatra
ébreszti az embert, melly által a' bűnre való kísér-
tetet kerülje; másodsor: emlékezteti a' bűnöst pe-
nitenciára, mint egykor szent Pétert; harmadsor:
emlékeztet arra is, hogy valamint a' kakas már
korán reggel, és későn estve is jelenti magát, ugy
mi is mindenkor készek legyünk, dicsérni az Istent,
és szolgálni neki. Végre, órát is látsz a' tornyon.
O keresztény Barátom! valamint az órára nézván,
megtudod, hány az óra; ugy ezen óra igen helye-
sen int arra is, hogy kérdeznéd meg lelkismerete-
det: hányadán van, hányat ütött a' kegyelem' órája,
vagy talán végkép meg is akadt: figyelmeztet arra is:
ember! életednek hányadik órája ütött már? tán a'
10-dik, tán a' 11-dik, vagy tán 3 fertály 12-re,
's nem sokára meg fogsz halni, azért ébren légy.
Látod Barátom! a' kath. templom már külsejére
nézve is illy tanulságos. Jövőre bevezetlek annak
belsejébe. Isten veled.

Freeska Alajos.

A' csillagos ég.

Olly szép az ég! fölötté
Megannyi faklya gyul,
Az égő csillagoknak
Nyájas sugáribul.

Elnézem, egyre nézem,
De nem azt gondolom:
A' sok között talán van
Nekem is csillagom?

Hanem: óh Isten, ez mind
Szépséged' hirdeti,
Mi szép lehetsz, ki illyent
Tudtál teremteni!

Talabér János.

Egy-két szó a' katolikus egyesületekről.

Linczben a' mult hónap' végén nagy gyülekezet volt. Öszejöttek a' német birodalom' minden határáról a' követek. Bajor, porosz, szász, würtemberg országokból, söt sweizből, még amerikából is voltak pap és világi urak. Magyar uri emberek tizenhárman voltunk. Volt gróf, püspök, tudós ember, de volt földműves, közrendű ember is szint-annyi. Nem is első, hanem már negyedik volt az ilyen gyülekezet. Vártuk előre, hogy mi lesz belőle; mert Magyarországon még illyet nem láttunk. Mikor hát összeült első estve a' kétszázötvenen fölülmű követeknek serege, 's a' háromezernél több hallgatóság várakozott, hogy mit hall — ezen régi katolikus köszöntéssel nyitották meg a' gyűlést: „dicsértessék a' Jézus Krisztus.“ Kimondták azután, hogy mit akarnak: hogy se többet se kevesebbet, mint azt, hogy valóságos katolikus keresztényekké legyünk, hogy először magunkon kezdve a' javítást csöndes polgárok, jó házi szülők legyünk, hogy a' vasárnapot megüljük, hogy gyermekeinket iskolába jártassuk, gondoskodjunk a' templomok' illendő tisztántartásáról, a' tanítók' becsületes ellátásáról — segítsük föl a' szegényeket, és imádkozunk magunkért, de másokért is.

Hallani, mikor világi fő-urak, tudós férfiak olyan szépen szólnak a' keresztény hitről — mikor ők nyilvánosan hirdetik, a' mint illik is, hogy millyen nagy szerencse az, ha az ember a' katolika anyaszentegyházban születik, millyen jó, ha valaki a' szentségekkel élhet, ha a' szent misét hallhatja; ez olyan jól esett, hogy ki nem lehet mondani. A' mint harangoztak az estveli imádságra, a' gyűlésben mind fölállt, összetettkezekkel mind elmondta az Ur' angyalát. A' nagy gyűlés-szoba olyan volt mint egy szent templom. Körül a' fal Mária és a' szentek' lobogójával volt ékesítve — a' hol az elnök ült Krisztus Urunk' feszülete volt fölfüg-

gesztve — átellenben, a' más falon, a' Boldogságos szűz Mária' képe volt. Minden a' legjobb rendben ment. Négy napig szebbnél szebb beszédeket mondottak papi és világi urak — a' közrendűeket is szívesen kihallgatták. De ezzel még nincs vége — nem szöböl áll a' katolikus embernek hite, hanem cselekedetből él, és tettel él. Az ilyen nagy gyűlés csak arra való, hogy mind föllekesdjék, a' ki csak jelen van, hogy a' nehézségeket közös tanácskozással elhárítsák, hogy oda fordítsák erejüket, a' hol a' követek' esze szerint legnagyobb a' szükség. De az illy nagy gyűlésben egyuttal számolni is kell a' követeknek, hogy: mit tettek esztendő lefolyta alatt, hogyan segítették föl a' szegényeket, hogy gondoskodtak a' nevelésről, szóval, mennyi jót tudnak fölmutatni. Négy esztendeje, hogy ez a' német birodalomban így megy és azolta sok oktalán gyermek kapott oktatást, sok árva van ellátva, sok házi szegény fölsegítve. — Ezen egyesületek annyian vannak a' hány város vagy hely van, hol összeiratkoznak azok, kik tagok akarnak lenni. Sok illy kisebb város egyuttvéve hozzá tartozik a' nagy városhoz, mely abban az országban a' főváros. Ezen országos vagy városi egyesületek szoktak azután követeket küldeni a' nagy gyűlésre, millyent most Linczben tartottak. Az illyenféle társaságokat pedig katolikus egyesületeknek nevezzük, mert egyesülni szükséges több kéznek és erőnek, hogy a' növekedő hitetlenségnek foganatosan ellene állhassunk. Több kevés, egyesülve sokat tesz. Ha a' sok tag csak egy-két fillért nyújt is hetenként, apródonként annyi fog összegyűlni, hogy a' községben az iskolát rendbe lehessen hozni, vagy a' szegényebb sorsu gyermekeket ellehessen látni könyvekkel.

Minden bajunk omét van, mert nem élünk Jézus' hite szerint. Nem élünk pedig Jézus' hite szerint, mert Jézus' hitét nem ismerjük. Első kötelességünk tehát gyermekeinkre nézve legalább őket úgy tanítani, hogy majd egykoron a' predikáziót

is megértsek, és így az Isten' igéjét szeressék hallgatni, és a' szerint élve boldogok legyenek. Ha meggondoljuk, hány pusztai gyermek nyerhetne még oktatást, hány árva, tévelygő illő nevelést — ha arra kötelességből föl vigyázó egyesület volna, lelkünkben kívánjuk, hogy mielőbb legyenek katolikus magyar egyesületek is. Igaz, hogy sok buzgó pap sok helyt sokat tett a' gyermekek' nevelésében, de erre nincs jussunk számolni. Ha katolikus egyesület lesz, akkor se fogják a' buzgó emberbarátok segedelmeket megvonni; sőt bővebben fognak jót tenni gyöngébb tagtársainak buzdítására, — s ezek, kik jártasak a' szegények fölsegítésének, a' nyomorultak vigasztalásának módjában, ezek fognak utasítást nyújthatni, 's vezérekül szolgálni a' többinek. Mert ne hidjuk, hogy ha egy krajczárt kiadunk, azt akár a' mi kezünkben kapja a' koldus, akár az egyesület adja a' szegénynek, az mindegy. Az egyesület sok krajczárt ad egyszerre evvel segíthet a' szegény magán. — Az egyesület kiválasztja, hogy kinek ad. Nem a' dologkerülő házalót, hanem az ágyában némán szenvedőt veszi tekintetbe inkább. Ha a' koldusnak adok krajczárt, magam szándékát követem — ha szinte egy krajczárt az egyesület' kezére bizok, az anyaszentegyház' szándékával kötöm össze az enyémet. Gondoljuk meg, hogy nekünk is kell ám tenni valamit, ha akarjuk, hogy az anyaszentegyház virágozzék, nemcsak a' papoknak. Az anyaszentegyház ugyan megmarad, a' papság ki nem fogy, ha templomba se járunk vagy mit se teszünk mint keresztény katolikusok, de akkor az anyaszentegyház nekünk nem használ, csak árt annyiból, mert megvetjük. Ha egy nagy granariumot az uraság rábizná egy-két jó tisztre oly meghagyással, hogy abból minden szükölködő szegény embernek nyujtsanak, de mi a' tisztekre hagynók a' granariumot 's feléje se mennék buzáért se magunk se másoknak számára, valljon mit használna az a' granarium-buza nekünk, és éhenhaldokló gyermekeinknek?

Nagy baj valóban, ha azt gondoljuk, hogy a' religio csak a' papok' gondja, 's nem egyszersmind a' mienk is. A' religio nem vásárolható árucikk — csak cselekedetekkel, hittel tesszük magunkévá, nem pénzen. Együtt kell dolgoznunk, áldoznunk — ha akarjuk, hogy mi is az anyaszentegyház' méltó gyermekei legyünk. Nem szabad ugyan soha az anyaszentegyház' kormányozásába beszólni, azt a' püspökökre bizta Jézus, hanem kötelesség a' püspökök' szándokát elősegíteni, pásztori gondjokat fiui készségünkkel könnyíteni, rendeleteiket szorgalmasan betölteni. Így leszünk hű fiaik a' katolika anyaszentegyház'nak, mellynek jóságát ugyse tudjuk meghálálni eléggé. Szép az, midőn a' hívek vasárnapon összejönnek lelkipásztoruktól tanácsot venni, avagy közösen tanácskozni az iránt, hogy miként intézhessék el a' gyermekek' nevelését legjobban. Így áll be a' nagyobb ragaszkodás az édes anyaszentegyház iránt, mellynek anyai közremunkálását bővebben fogják érezni. A' jó katolikus nem néz másra, mint arra, mit kíván az anyaszentegyház, mit hagy helyben a' pápa és püspökök — a' szentséges Pápa megerősítette a' katolikus egyesületeket — a' püspökök helyben hagyták, pártolják. Ha tehát nálunk is felszólítanak bennünket e' szent dologra a' püspökök, ne dugjuk be füleinket — hanem készek legyünk saját és gyermekeink' lelkének üdvösségére tenni, áldozni, addig, míg nappal van, hogy egykor gyermekeink is áldják porainkat, és méltók legyünk a' katolikus nevezetre — kívánja szívéből

egy, ki a' linzi gyűlésen jelen volt.

Utólagos figyelmeztetés a' hideglelés elleni orvosság' ügyében.

Több oldalról azon panaszt hallottam, hogy sokan nem tudják a' söt barna színre pörkölni. E' végett az illetőket következőkre figyelmeztetem:

a' söt csak akkor kell az üstbe tenni, midőn ez már izzó, 's ebben okvetetlenül kemény-fa-kanállal kell a' söt kavarni a' lángtűz fölött, más kanál mellett nem barnul meg a' só. Ha tíz percig a' tűz fölött égelt a' só, elég, mivel a' kissé barnább vagy világosabb szín mitsem változtat a' só' gyógyhatásán. Ha a' pörkölt só valamely üveg edényben jól elzáratik, hogy a' levegő ne férjen hozzája, ugy később is alkalmas a' használatra.

Sujánszky Pál,
cs. kir. kapitány.

Figyelembe ajánltatik.

Hathatós orvosság az epemirigy (cholera) ellen.

A' keleti járványos betegség, az epemirigy, (cholera) Aziából e' században betört Európába is, 's annak minden országait bejárta, mindenütt számos áldozatot kérvén magának. 1831-ben édes hazánkat is bejárta, 's azóta, ugy látszik, mintha meghonosulni akarna: alig levén esztendő, mellyben majd itt majd ott föl nem ütne rémletes fejét. Hazai hatóságaink még jókor figyelmeztették a' közönséget a' járvány' közeledtére 's egyszersmind bölcs utasításokat adtak, mellyekhez kiki magát a' betegség alatt tartsa. Ezen orvosi utasítások' pontos megtartását jelenleg is mindenkinek szívére kötöm: e' mellett mégis a' szenvedő emberiségnek némi szolgálatot tenni vélek, ha közzeteszem azon orvosságot, mellynek hathatóságáról az epemirigy ellen gyakori tapasztalásból meggyőződtem, 's melly különösen tavál tavaszszal a' budai katonai kórházban egy cs. k. hadnagy által kitünő eredménnyel használtatott. Az orvosság következő részletekből áll: vegyen az ember egy meszrelre való rozstot, (Korn) azt pörkölje meg szintugy, mint a' kávé szokás pörkölni, 's örletlenül tegye valamely üveg-

edénybe p. o. savanyu vizes üvegbe; öntsön a' rozusra mintegy két itcze borszeszt (spiritust) vagy erős pálinkát, 's tegyen az üvegbe négy lat kámfort: ezután e' bekötött üveg-edényt tegye ki a' napra vagy más valamely langyos helyre, rázza föl egynehányszor 's midőn a' kámfor megolvadt, kész az orvosság. Használata pedig ebből áll. Ha valaki az epemirigy' jeleit, ugymint: hányás, hasmenés, gyomorgöres stb. magán észreveszi: fekküdjék gyorsan az ágyba 's vegyen be az említettem már leülepedett orvosság' liszta levéből egy evő kanálnyi; a' kisdedeknek elég egy kávé kanállal. Ha a' göresök rá meg nem szünnének, lehet az adagot ismételni is. E' mellett azonban nem kell elmulasztani a' beteget, melengetés 's dörzsölés által is, mire a' fönemlített orvosság is igen czélszerű, izzadásba hozni. Biztosan állithatom, hogy kik ezen orvosságot a' lefolyt két évben használták, majd mind kigyógyultak. Kívánom, hogy az Isten' áldása mellett, e' gyógyszer minél többeket mentsen meg a' hirtelen testi, 's ennél fogva gyakran lelki haláltól is.

Bl. F.

KATHOLIKUS ÉLETKÉPEK.

Kardszagi kath. népélet erkölcsiségi tekintetben.

(Vége.)

Neveltetésünk szülőink' házában kezdődik, az iskolában folytatódik, a' templomban bevégeztetik. A' templom az a' hely, hol minden nemű nevelés' hiányai helyrehozhatók. A' templom azon közös nevelőház, hol mennyei Atyánk' gyermekei, nagyok, kicsinyek, öregek, ifjak — mindnyájan növendékek — tanítványok vagyunk, és képezetünk mennyország' polgárvá: nevelőnk, tanítónk pedig maga az Isten, kinek igéjét a' lelkipásztor hirdeti, magyarázza. Eme nevelésben az 50- 60- 70- 100 éves ember egyaránt olly gyöngye gyermeke a' mennyei Atyának, hogy ha az Ő szentségének malasztja által nem vezetetik, magától mindig tántorog. — Általában az ember az ere-

dendő bűn következtében megvesztegetett természeténél fogva hajlandóbb levén a' rosszra, mint a' jóra, botlik minduntalan — még a' jó oktatások, serkentések mellett is: ezek nélkül pedig esalhatatlanul a' bűn útjára téved. — Gyarló ember! — ne fuss tehát a' templomtól: midőn ott találhatod föl gyöngeséged támaszát azon igékben, mik mennyei Atyád' szájából származtak; — csak ott tökéletesülhetsz erkölcsileg. Ha nem épen mindig erényes életet von is maga után a' templom' gyakorlata; de szándékos elhanyaglásának mindig erkölcsi romlás az eredménye. Tekintsen bár széllyel akarkí e' nagy világban, tapasztalni fogja: hogy az erkölestelen emberek nem szeretik a' templomot; viszont a' templom-gyűlölők erkölestelen emberekké válnak, ha ugyan még nem azok. — E' zavaros világban részint a' rossz társaság által óh mi sok szenny, ferdeség ragad a' lélekre! mit róla, a' későbbi időben, a' templomban lemosni — földadata az Isten' igéjének. Engedd tehát tökéletlen ember! engedd magadat javítani mennyei Atyád' nevelő intézetében, és akarj az Ő országának méltó polgárává képeztetni — meddig neveltetési pályádat, mi a' sírig tart, be nem végzed!!! — Ismételve mondjuk: valamint a' rossz nevelés, úgy a' rossz társalgás által is sok szenny ragad a' lélekre. Nemcsak tapasztalatlan ifjak — hanem koros szilárd emberekkel is többször megtörténik, hogy valamely barátságos körbe vetődvén, amnyi hasztalan, sőt vétkes beszédekbe vegyülnek nem akarva is, miket csöndes vissza-vonultságukban józanon fontolgatva — elcsodálkoznak magukon, mikép sodortattak az örvénybe. — Alkalom, meg nem választott társaság gyakorta még az erősebb lelkeket is eltántorítja. Ennek igazolását mi is naponkint élőpéldákban láthatjuk. — Koros emberek, atyák, sőt nagy atyák, — melléjük nem ritkán ifjak is vetődvén, — egybegyülnek közöttünk, — gyülekezési helyök a' malom, vagy valamely ház' melléke: eme barátságos összejövetel nem hiba ugyan, mikor a' társalgás illedelmes: de tartatnak ám néha olly beszédek, miket a' jobb érzelműek ki nem bírhatván, odébb állanak. Hallhatni ott keresztényekhez nem illő rágalmakat, alacsony irigységből származó balitéleteket, szeretetlen gyanúsításokat. Istent- embert- szemérmert sértő beszédeket; szóval, hallhatni mindent, a' mi csak rossz lehet. Innét aztán képzelhetni, az illetén atyák mi-féle gyermekeket nevelhetnek! — Valljon az ekként

társalgók nem követhetnék-e azon jobbaink' példáját, kik barátságos együttlétök' idejét hasznos könyvek' olvasására, és az ezekből olvasottak' fölötti elmélkedésre fordítják? — A' jó könyvek' olvasása után magunkat is javíthatnók, gyermekeinket is javítanók: midőn a' hasztalan beszédek romlására vannak mind saját lelkünknek, mind gyermekeinknek, kik azokat hallgatják. Hasznos időtöltésül ajánljuk kiváltképen a' „Katholikus Néplapot“: ebből olly sok szükségest, hasznost, szépet tanulhatunk, miket nem csupan lelkünk', hanem sorsunk' javítására is lehet fordítanunk; — eme becses lapot olvasva, mind hit-erkölcsi tudományunk bővülend, mind pedig világi állapotunkhoz kívántató ismereteink mindinkább gyarapodni fognak. — Az ember már természeténél fogva sokáig nem állhat közép ponton, vagy jóban, vagy rosszban halad előre; haladjunk tehát inkább a' jóban, — ne hogy az irás' szavai szerint nem haladva, hátráljunk. E' végre haladásunk' eszközeit im elmondottuk: 1-ső: az Isten' igéjének szorgalmas hallgatása; 2-ik: az okosan megválasztott társalgás; 3-ik: az épületes könyvek' olvasása. — — —

Krisztusban szeretett Atyánkiai! Fogadjátok el javaslatunkat; hidjétek el, jobban fog ez titeket boldogítani, mint a' világnak minden kincse. — Óh be boldogok is volnának e' földön lakó emberek, ha lelkökbe fogádnak az Ur Jézus' hitének minden igazságait, és ezekhez alkalmaznák életöket; akkor belső nyugalumukat nem háborgatná a' nagyravágyás, a' több — kívánás, elégedetlenség, irigység, harag, gyűlölség; — és nem sodortatnának rossz hajlandóságai által a' bűnök' örvényébe, mi egyedül teszi boldogtalanokká őket. —

Következik jövöre 4-dik végső cikkünk, mi-nek czíme: „Kardszagi katolikns népelet — vallási tekintetben.“ Az Ur' áldása maradjon velünk.

Hollay József m. k.
gyógyyszerész.

Szabó János m. k.
szabómester.

Kardszagi Polgárok.

Hazai tudósítások.

Biztos forrásból meritett hír szerint Ő felsége mélt. Szaniszló Ferenczet választott szerbiai püspököt, nagyváradi latin szertartásu püspökké, föltiszt. Mójzes Istvánt, zágrábi kanonokot, pedig besztercei püspökké nevezte ki.

Minden oldalról hallatszik, hogy a középponti vaspálya Pestől Bécsig még ez őszben meg fog nyitni. Mi bizunk a vaspálya t. cz. igazgatóságának vallásos érzetében, s megvagyunk győződve, hogy az mielőtt a vaspálya megnyitátnék, az egyház' áldását reá kikérni el nem mulasztandja. Ezt várja erős hittel a t. igazgatóságtól a közönség' vallásos érzete, melly magát s gyakran legdrágább vagyonát csak azon keresztényi reményben bizza a sebesen repülő mozdony' erejére, miszerint az élet és halál' mindenható Ura eltávolítandja utából azon, gyakran legesekélyebb-szerű, véletlenségeket, mellyek több száz ember' életét kockáztatják. Az égnek ezen kegyelméért pedig előre folyamodni, minden keresztény' kötelessége.

Oct. 4-dikén ültük meg mi pestiek a pest-belvárosi templomban fölséges urunknak, I. Ferencz Józséf apostoli királyunknak dicső név ünnepét. Az ünnepélyes szent mise áldozatot mélt. Fogarassy Mihály, választ. szkodári püspök ur mutatta be az ég' urának ő felsége hosszú s áldásos uralkodásaért. Ő méltóságát az oltárnál fényes egyházi segédlet környezte. Jelen voltak az isteni szolgálaton a helybeli legfőbb katonai s polgári hatóságok; nemkülönbén a királyi egyetem' képviselői, s az ajtatos hívek' nagy sokasága. A templomon kívül fölállított sorkatonaság a sz. mise' főbb részeinél diszlövéseket tett. Az ajtatoság' végeztével a helybeli árva intézet' két egyenruhás finövendékei az ismeretes nép hymnust „Tartsd meg Isten királyunkat“ énekelték el. Megható volt a kisdedeknek ő felsége' boldogságáért inádkozó éneke.

Mi hir a' nagy katolikus világban?

Sept. 24-kén nyitattott meg Linzben negyedik közgyűlése a' némethoni katolikus egyleteknek, mellyek Pius egylet' neve alatt e' lapok' tisztelt olvasói előtt is méltán olly nagy dicsérettel említettek, s millyeknek Magyarhazánkban is megalakulását minden buzgó katolikus olly hön ohajtja; miután a' kath. hitélet' fölébresztésére alig mutatkozik alkalmasabb eszköz illy egyleteknél, mellyek által e' szentegyházunk' érdekei iránt a' legmelegebb részvét nem csak felköltetik, hanem ezen részvétnék tettekbeni kimutatására a' legtágosabb alkalom nyílik. (Nézd a' fontebbi tudósítást.)

É r t e s í t ő.

Figyelmeztetés.

Erkezett panaszok' következtében kijelenteni kénytetem, hogy a' néplapok' fölügyelése alatt kiadó hivatalunk' részéről lelkiösméretes pontosággal küldetnek szét; a' mennyire itt-ott hiányok merülnek föl, azokat t. olvasóink' részint a' hibásan tett megrendeléseknek, vagy (mint valamennyi hírlap sajnálatl kikelni kénytelen) némelly posták hanyagságának sziveskedjenek fölroni. Mindamellett minden hiányt egész készséggel pótlándok, csak az illetők egyenesen alólirthoz's a' hiány' részletes kimutatásával, vagyis a' hibázó számnak megnevezésével forduljanak; az illy peccétnélküli levelet a' posta ingyen tartozik ide szállítani, ha czimén ez áll: „hírlapi reclamatio“

Majer István m. k.

a' jó s olcsó könyvkiadó társulat' ügynöke.

Hirdetés.

1849-diki kath. néplap' teljes példányaival szolgálhatunk. Az egész évfolyamnak leszállított ára 30 kr. p. p.

Kiadja „a' jó és olcsó könyvkiadó társulat“ ideiglenes szerkesztő Blumelhuber Ferencz.

Eisenfels és Emich' könyvnyomdája, uri-utca, 449. sz.